

Bilag 5.

Notat af folketingsmand Morten Lange.

Vedrørende listevalg. Et ubrugeligt valgsystem.

Uanset den demokratiske baggrund er det den almindelige mening blandt brugerne, at systemet ikke kan fungere. — For udvalget skal jeg nævne et typisk eksempel:

Et område vælger to kandidater; der er enighed om, at Hansen bør vælges, men derudover er der to kandidater i forslag. Det medfører følgende valgeksempler.

Listerne er

<i>I</i>	<i>II</i>
Hansen	Hansen
Jensen	Petersen
Petersen	Jensen

Mulighed A.

Kun listestemmer. Liste *I* 19, liste *II* 11.

Herefter en kandidat til hver liste.

Valgt er Hansen og Petersen. — Skønt flertallet ønskede Jensen.

Mulighed B.

Hvis der evt. forsøges med personlige stemmer, ses følgende eksempel.

<i>Liste I</i>		<i>Liste II</i>	
Hansen	8	Hansen	5
Jensen	11	Petersen	6
Petersen	0	Jensen	0

Herefter ønsker 13 Hansen, 11 Jensen og 6 Petersen. — Men Jensen og Petersen er valg.

En urafstemning med 2 stemmer til hver vælger gav derimod følgende resultat.

Hansen 30, Jensen 19, Petersen 11.

Det er denne folkets vilje, der ikke kan realiseres efter foreslåede valgmetoder.

Tilsvarende problemer ses også i større målestok. Mest på grund af, at universitetspolarisering har mange samtidige poler. Samme borger kan ønske at stemme efter fagpolitisk, universitetspolitisk eller almen politisk stilling, og derfor meget vel have sit primære valg fordelt på 3 lister; herved er det helt uklart, hvilke flertal og mindretal der skal respekteres eller beskyttes.

Blot for at udvalget skal have det i erindring, inden vi betænker folketinget med en betænkning, der fastslår flertallets kærlighed til et umuligt system.

København, den 29. oktober 1970.

Morten Lange.